

INESJOURNAL

ULUSLARARASI EĞİTİM BİLİMLERİ DERGİSİ
THE JOURNAL OF INTERNATIONAL EDUCATION SCIENCE

Editörden

2014 yılında çalışmalarına başladığımız **INESJOURNAL'ın** (Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi / The Journal of International Education Science) onuncu sayısını yayınlamış bulunmaktayız.

Uluslararası akademik bir dergi olan **INESJOURNAL** eğitim bilimlerinde çalışmalar üreten herkese yönelik yazı çağrılılarıyla çalışmaya davet eden bir platformdur. Bu sayımız değerli bilim insanı Prof. Dr. Yahya

AKYÜZ'e armağan edilmiştir ve alanında 21 adet makale ile uluslararası boyutta nitelikli yayınlar sunarak bilim dünyasına hizmet etme ereğindedir.

Tıpkı geride bıraktığımız dokuz sayıda olduğu gibi, bu sayımızda da desteğini esirgemeyen yazarlara, derginin bugünlere gelmesinde emeği geçen dergi yönetimine ve danışma ve yayın kurulundaki değerli akademisyenlere şükranlarımı sunuyorum. Eğitim bilimlerine yeni bir soluk getirmek niyetiyle çıktığımız bu yolda siz akademisyenleri yanımızda görmeyi umuyoruz. Katkılarınızdan dolayı teşekkür ederken iyi okumalar diler ve saygılarımı sunarım.

Editör

Doç. Dr. Onur KÖKSAL

Prof. Dr. Yahya Akyüz'ün

Eserlerinden Üçüne Bir Bakış

Prof. Dr. Yahya Akyüz, kendisine “Armağan” olarak yayınlanan dergimizin bu sayısına eserlerinden üçü hakkında tanıtıcı nitelikte bilgiler göndermiştir. Onları aynen yayınlıyoruz. Ayrıca yıllardır karakalem ve suluboya resim çalıştığı bilinen Prof. Dr. Yahya Akyüz, dergimizin bu özel sayısı için iki adet suluboya resim de göndermiştir. Bu resimler ilk kez dergimizde yayınlanmaktadır.

Türkiye’de Öğretmenlerin Toplumsal Değişmedeki Etkileri (1839-1950), Ankara, 2012, 543 s., 2. Baskı (Pegem Akademi Yay.)

Prof. Dr. Yahya Akyüz'ün 1972’de Doçentlik tezi olarak sunduğu bu eser arşiv belgelerine ve başka yazılı ve sözlü kaynaklara dayanmaktadır. Eserde yakın geçmişte 100 yılı aşan bir süre zarfında öğretmenlere ilişkin başlıca şu sorunlar araştırılmakta ve onların ışığında öğretmenlerimizin toplumsal değişmedeki etkileri tartışılmaktadır:

- Öğretmenlerin sayısal durumu
- Öğretmenlerin yetiştirilmesi sorunu
- Öğretmenlerin hukukî statüsü
- Öğretmenlerin ekonomik sorunları
- Öğretmenlerin örgütlenme sorunları
- Öğretmenlerin meslekî yayınları

Eserin sonunda konu ile ilgili bir çok önemli belge yer almaktadır.

Türk Eğitim Tarihi (MÖ. 1000 - MS. 2016), Ankara, 2016, 532 s., 29. Baskı (Pegem-Akademi Yay.)

Bu kitap, ilk kez 1982’de basılmıştır. Bu alanda çeşitli ve değerli araştırmalar var ve yapılmakta ise de, halen, kitabımızın temel özelliği olan, *eğitimimizi zaman ve konu bütünlüğü içinde ele alıp analiz ve sentezlere gitme, geçmişle günümüz arasında bağlantılar kurma ve dersler çıkarma* niteliğine sahip, kapsamlı ve aynı adı taşıyan bir başka kitap bulunmamaktadır. Ayrıca bu yalnızca Türk Eğitim Tarihi alanında bir ***ders kitabı*** değil, Türk milletinin üç bin yıllık insan yetiştirme düzenini ve bundaki dönüşümleri eleştirel bir gözle araştırıp değerlendiren, her düzeydeki araştırmacı ve okuyuculara da hitap eden bir ***fikir eseridir***.

Kitabımızın çok önemli özelliklerinden üçü özetle şöyledir:

1. Kitabın Türk Eğitim Tarihi ile ilgili temel bilgilerin tümünü kapsaması amaçlanmış, böylece, *zaman bakımından*, Tarihimizin en eski dönemlerinden günümüze, başka deyişle **M.Ö. 1000’den M.S. 2016’ya** kadar geçen üç bin yıllık bir süre içinde *muhteva bakımından* en geniş anlamda eğitimle ilgili kurum, olay, düşünce, deneyim ve bunların gelişmeleri incelenmiştir. Böylece *kitabın temel özelliği, eğitimimizi zaman ve konu bütünlüğü içinde ele alıp, birçok yerde fikir ve olayların günümüzle bağlantılarını ve sonuçlarını ortaya koymasıdır*. Başka deyişle, *ilk kez*, Türk Eğitim

Tarihinin konularının tarihî süreklilik ve bütünlük içinde belirlenmesine, bunların açıklanıp yorumlanmasına ve günümüzle ilişkilerinin kurulmasına gidilmiştir.

*Kitabımızın bu temel özelliğini başka ifadelerle şöyle açıklayabiliriz: **Kitabımız yalnızca, geçmişten günümüze eğitimdeki olayları ve gelişmeleri vermekle yetinmemekte, bir Anadolu kiliminin örgüsü gibi, olayların ve gelişmelerin hem dönemleriyle, hem birbiriyle, hem de sonraki dönemlerle ilişkilerini, etkileşimi ve yorumunu, önemini... eleştirel bir gözle ortaya koymaya çalışmaktadır.***

Burada şöyle bir soru akla gelebilir:

Türk eğitim tarihini araştırmak ve öğrenmek neye yarar?

Türk eğitim tarihi alanında araştırma yapmak, Türk eğitim tarihini öğrenmek öğretmenler, eğitimciler, öğretmen adayı olan öğrenciler, eğitim politikasını belirleyenler için gereklidir. Bunun bir çok nedeni vardır. Bu nedenlerin başlıcaları şunlardır:

- Eğitimimizin çağdaş ve uygulamaya dönük yönleri yanında uzun bir tarihî geçmişi bulunduğunu unutmamalıyız. Sadece güncel eğitim yaklaşımı ve uygulamalarıyla eğitim bilimleri ve eğitim sorunları anlaşılamaz. Onların tarihî süreç içinde gelişimini de bilmek gerekir.
- Türk eğitim tarihi bilinmeden eğitim fikir ve uygulamalarının gelişimine katkıda bulunulamaz, yeni ve geçerli öneriler getirilemez.
- Türk eğitim tarihi geniş ölçüde, eğitim ve öğretimin en önemli unsuru olan “öğretmen”in meslek tarihidir. Bu nedenle Türk eğitim tarihini ve ondan çıkarılması gereken dersleri bilmeyen öğretmenler mesleklerinin süregelen sorunlarından habersiz kalırlar, güçlü bir meslek bilinci kazanamazlar. Güçlü bir meslek bilinci kazanamayan, sorunlarını tarihî kökenleriyle kavrayamayan öğretmen kitlesi onların çözümü için ne ölçüde ciddi, geçerli ve yeni çözümler üretebilir? Böyle bir öğretmen kitlesi ne ölçüde mesleğe sahip çıkıp onu savunup koruyabilir ve geliştirebilir?

2. Kitabımızın her baskıda güncellenip yeni bilgilerle zenginleştirilmesi onun ikinci önemli özelliğidir.

3. Kitabımızda amatörce çalışmalarımızın ürünü olan 15 resim yer almaktadır. Bunlar geçmişten günümüze bazı önemli eğitim ve öğretim kurumlarımızın resimleridir. Bir Türk eğitim tarihi kitabının yazarı tarafından kendi yaptığı resimlerle okuyucuya sunulması da bir ilk örnektir. Bu bizim Türk eğitim tarihi araştırmalarına kendimizi ne kadar içten adanmışımızı da göstermektedir.

Kitabımızın şu ana kadar 29 baskı yapması onun eğitimciler, öğretmenler, öğrenciler ve aydınlar tarafından okunduğunu göstermektedir. Bu da bize mutluluk vermesinin yanında, her baskıyı daha iyi yayınlama sorumluluğunu yüklemektedir.

Çanakkale Savaşları ve Fransız Kamuoyu (1915-1916), Ankara, 2015, 231 s. (Pegem-Akademik Yay.)

Türk ve dünya tarihinin en önemli askerî ve siyasî olaylarından biri olan Çanakkale savaşları pek çok yerli ve yabancı tarihçinin ilgisini çekmiştir. Ancak benim bu konuya yoğun ilgi göstermemin başka bir çok nedenleri vardır. Bu nedenlerden üçü şunlardır:

- Ben Çanakkale'nin Yenice ilçesi Hamdibey kasabasında doğdum (1941). Bu benim zihnimde Çanakkale'nin ve özellikle de savaşların sürekli canlı kalmasına, dolayısıyla da bu konuda araştırmalar yapmama neden olmuştur.
- Dedemin Çanakkale gazisi olması da benim bu savaşlara her zaman ilgi göstermemi teşvik etmiştir.
- Mustafa Kemal Atatürk'ün Çanakkale savaşlarında askerleri ile beraber kazandığı büyük zafer nedeniyle Türk halkı kendisine içten bir saygı ve güven duymuş ve bu gelişmeler Cumhuriyetin kuruluşunda belirleyici etkisini göstermiştir. Tüm bu çok önemli olaylar beni bu alanlarda araştırmaya yöneltmiştir.

Pek çok yerli ve yabancı kaynak ve Fransız basını taranarak hazırladığımız bu eser eğitimci, öğretmen, öğretmen adayı, aydınlar ve politikacılara çok önemli yeni bilgiler kazandırmaktadır.

Çanakkale Boğazında “Akbaş” Koyu

(Yahya Akyüz, suluboya, 2004)

Çanakkale savaşları sırasında ateş hattından oldukça uzakta bulunan bu koyda yaralı ve hasta Türk askerlerinin tedavileri yapıyordu. Bu nedenle savaş hukuku uyarınca savaşta hedef olmaması gerekiyordu. Fakat işgalci İngiliz ve Fransız kuvvetleri uzaktan top atışları ile bu koyda pek çok Türk askerini şehit ettiler.

(Yahya Akyüz, suluboya, 2016)

Ege'de Güllük Körfezi'nde en az 200 yaşında olduğu tahmin edilen, civarında nice tarihsel gelişmelere tanıklık etmiş bir keçiboynuzu ağacı.